

Kes ma olen?

Teema: soorollid ja stereotüübid

Arutelu

Individaalne uurimistöö

Kollaaž-koomiksi loomine

Autor: Mari Jõgiste (EE).

Koomiksi põhjal: "Who Am I?", autor Kristīne Martinova (LV).

1) Arutelu: (10 min)

Palu osalejatel nimetada omadussõnu, mis seostuvad poiste ja tüdrukutega. Jagage paber-/kriiditahvel kaheks (poisid ja tüdrukud). Kirjuta mainitud omadussõnad ühele või teisele poolele. Pane tähele, kas nimetatud sõnadega seoses tekib ka erimeelsusi (võib-olla peate mõne sõna jaoks looma uue kategooria või leiavad osalejad, et see sobib mõlemale poole).

2) Tutvusta osalejatele koomiksit, palu neil see läbi lugeda ja seejärel paaris arutada: (20 min)

- Millest see koomiks räägib?
- Kas sa oled märganud midagi sarnast oma peres/klassis/sõprade ringis?
- Kas on olnud mänguasju/mänge, millega sa oleksid soovinud mängida, kuid ei saanud, sest see oli mõeldud poistele/tüdrukutele? Kuidas sa ennast tundsid?
- Mis juhtub, kui poiss või tüdruk soovib teha midagi, mis pole mõeldud tema jaoks? Kas see on sinu arvates õiglane?

3) Murrage koomiksiga stereotüüpe: (45 min)

- Palu osalejatel otsida ja lõigata ajakirjadest välja asjad, mida nende meelest enamasti seostatakse poiste või tüdrukutega.
- Looge väljalõigetest uued koomiksid, mis murraksid tüüpilisi soo stereotüüpe. Koomiks peaks koosnema vähemalt neljast ruudust.

Kasulikud näpunäited juhendajale:

- Aidake osalejatel koomiksi jaoks välja mõelda lugu. See võib põhineda mõnel tõestisündinud lool, aga see võib olla ka fantaasialugu superkangelastest, müütilistest olenditest või muudest lõbusatest tegelastest või olukorrast, mis aitab muuta arusaamu poiste ja tüdrukute soorollidest.

- Kuigi selles meetodis on kasutatud selliseid termineid nagu poisid ja tüdrukud, peaksime meeles pidama, et kõiki inimesi ei ole võimalik binaarselt kategoriseerida. Kui see teema aruteludes esile kerkib, on hea juhtida osalejate tähelepanu asjaolule, et inimesed võivad olla erinevad.

- Võimalik, et osalejatega on vaja arutada stereotüübi mõiste tähenduse üle. Sellisel juhul võiks öelda - "mõtlemine, et kõik konkreetse rühma

inimesed on ühesugused, on stereotüüpne mõtlemine". Palu osalejatel tuua mõni näide. Oluline on meeles pidada, et mitte rühmitamine pole halb, vaid see kui hakatakse arvama, et kõik selle rühma inimesed on ühesugused. Stereotüüpne mõtlemine võib olla probleemne ka seetõttu, et usutakse midagi, mis ei pruugi olla tõsi. Ükskõik millisesse rühma kuuluv üksik inimese eriline oma võimete, huvide, tugevuste ja käitumise poolest.

Grupi suurus: 5-15.

Aeg: 90 min

Vajalikud materjalid:

A4 paber, markerid, pabertahvel/ kriiditahvel, pastakad, pliatsid, ajakirjad, käärid, liimpulgad, "Kes ma olen" koomiksid.

Eesmärk:

Tõsta teadlikkust soorollide, stereotüüpide ja nende võimalike kahjulike mõjude kohta. Ergutada lapsi kaaslaste seas nendel teemadel rohkem arutama. Võimestada lapsi ning anda lastele ja noortele rohkem vabadust nende valikutes ja otsustes.

Peegeldamine:

Avage kooli (või noortekeskuse) koridoris või raamatukogus pop-up koomiksinäitus. Palu osalejatel oma koomikseid teistele tutvustada. Nad peaksid selgitama, millise stereotüübiga on tegemist ja kuidas see lugu aitab seda stereotüüpi murda. (15 min)

THE BABY IS CONFUSED, THEY DON'T KNOW
IF THEY WANT TO BE A GIRL OR A BOY

I WANT TO BE ME

THEY REALIZE THEY CAN BE
ANYTHING THEY WANT TO BE,
NO MATTER WHAT THEY END
UP BEING BORN AS.